Highlights from DVB Debate's Reducing Poverty Show

December 17, 2016

"How to reduce extreme Poverty?"

"ချင်းပြည်နယ်မှာက စဉ်ဆက်မပြတ် ဆင်းရဲမွဲတေမှုဖြစ်နေတယ်။ စဉ်ဆက်မပြတ် အရေးပေါ်အခြေအနေဖြစ်တယ်။ လူ ၁၀၀ မှာ ၇၂ ယောက်က ဆင်းရဲနေတယ်။ ရေခံမြေခံ အနေအထားကလည်း ဆင်းရဲမွဲတေမှုဖြစ်စေသလိုပဲ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေဖြစ်လာရင်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြတ်တောက်သွားတဲ့ အနေအထားတွေ ဖြစ်နေတယ်"

ဆလိုင်းအိုက်ဇက်ခင် - စည်ပင်သာယာရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့်စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီး
(ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)

"ဒီနေ့ ဘာစားမလဲ ဘာသောက်မလဲ အခြေခံမလုံလောက်မှုတွေက တနိုင်ငံလုံးဖြစ်နေတယ် ချင်းပြည်နယ်မှာလည်း ခံစားနေရတယ်။ အကြီးစား စီးပွားရေးစီမံကိန်းတွေ ဆွဲတဲ့အခါမှာ ချင်းပြည်နယ်က ရွာတွေဘာဖြစ်နေလဲ ဆိုတာမျိုး သူတို့လေ့လာနေတာ မရှိဘူး"

မိုင်ချယ်ရီဇာဟောင် - တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ၂၊ ချင်းတိုးတက်ရေးပါတီ

"ဆင်းရဲမွဲတေမှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပထမဆုံး လက်ညှိုးထိုးချင်တာက မူဂါဒပိုင်း. ဘယ်လောက်အထိ ဆင်းရဲနေလဲဆိုတာကို ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်တွေနဲ့ တိတိကျကျ ကောက်ခံနေတာ မရှိဘူး။ ကိန်းဂဏန်းတွေက စာအုပ်ထဲမှာပဲ ရှိတယ် ဘယ်သူကမှ.. ဒါကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲ ဘယ်လို အကောင်အထည်ဖော်မလဲဆိုတာမျိုးတွေ မလာသေးဘူး"

ဦးစိုးဝင်းမောင် - စိုက်ပျိုးရေးဘောဂဗေဒပညာရှင်

"လူငယ်တွေအတွက်က အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးမယ့် သက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းတွေ ရှိမနေဘူး။ နိုင်ငံရပ်ခြားမှာပဲ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းရှာနေရတယ်"

ဦးကျော်သက်ဝင်း - စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ၊ အထက်ချင်းတွင်းဒေသ လူငယ်များကွန်ရက်

"ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအနေနဲ့ သက်တမ်း ၈ လမှာ တရက်မှမနားပါဘူး။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကျရင် Chin State Business Institutie လုပ်ဖို့ရှိတယ်။ ပြည်နယ်ထဲကလူတွေ ပြည်ပမထွက်သွားဖို့ ပြည်ပကလူတွေ ပြည်နယ်ထဲပြန်လာလို့ရအောင် စ လုပ်နေပါပြီ။"

ဆလိုင်းအိုက်ဇက်ခင် - စည်ပင်သာယာရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့်စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီး (ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)

"တပ်မတော်အစိုးရပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အန်အယ်လ်ဒီအစိုးရပဲဖြစ်ဖြစ် ဗဟိုကနေပဲ ကြီးစိုးနေမှုက ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ဆောင်နေမှုတွေကို တအား နှောင့်နှေးနေစေမှာပဲ။ အောက်ခြေကလာတဲ့ လိုအပ်ချက်ထောက်ပြမှုတွေက ပိုထိရောက်တယ်"

မိုင်ချယ်ရီဇာဟောင် - တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ၂၊ ချင်းတိုးတက်ရေးပါတီ

"လက်ရှိဖြစ်နေတာက တောင်သူတွေဟာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေကြောင့် ရွာတရွာကနေ ပြောင်းရွှေ့လာရင် လုပ်စားစရာ တောင်ယာမရှိဘူး။ ရွာပဲပြောင်းခိုင်းတယ် လုပ်စားစရာ မရှိတော့ ဆန်ပြုတ်ပဲ သောက်နေရတာ အများကြီးပဲ"

ဦးကျော်သက်ဂင်း - စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ၊ အထက်ချင်းတွင်းဒေသ လူငယ်များကွန်ရက်

"ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆိုရာမှာ ငွေကြေးအပြင် အသိဉာဏ်ပညာဆင်းရဲမှုလည်းပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ်က နှစ်ဆင့်စွန့်ပစ်ခံရတဲ့ ပြည်နယ်ဖြစ်နေတယ်. အစိုးရက စွန့်ပစ်တာခံရတယ်၊ လူငယ်တွေက အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းတော့ ပြည်နယ်ကို စွန့်ပစ်တာခံရတယ်"

ဦးအောင်သစ်တင် - ၈၈ မျိုးဆက်ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပွင့်လင်းလူ့အဖွဲ့အစည်း(ကလေးမြို့)

"ပါလီမန်အနေနဲ့လည်း အားနည်းချက်တွေ ရှိတယ်။ ပါလီမန်က လူတွေအနေနဲ့ ဆင်းရဲတဲ့ဒေသက လူတွေဆီ ဆင်းရမယ်။ ချင်း အရပ်ဖက်အဖွဲ့တွေ၊ ချင်းပါလီမန်တွေနဲ့ လက်တွဲလုပ်ရမယ်ဗျ"

ဦးကျော်သက်ဂင်း - စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ၊ အထက်ချင်းတွင်းဒေသ လူငယ်များကွန်ရက်

"ချင်းပြည်နယ်အနေနဲ့က ရာသီသီးနှံတွေနဲ့ အလုပ်မဖြစ်ဘူး။ နှစ်ရှည်သီးနှံမျိုးနဲ့ပဲ အဆင်ပြေမယ်။ အိန္ဒိယနယ်စပ်နဲ့ နီးတဲ့အတွက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်မယ်ဆိုရင် တအားအောင်မြင်နိုင်ပါတယ်"

ဒေါက်တာ အေလျန်ဇနန် - YMCA(ကလေးမြို့)

"အသေးစားချေးငွေ(microfiance) ချပေးတာတွေသည် ပါရာစီတမောနဲ့တိုက်သလိုနဲ့တူနေတယ်။ ရောဂါအရင်းအမြစ်ကို မရှာဖွေဘဲ တခုခုဖြစ်တာနဲ့ ပါရာစီတမောပဲ တိုက်သလိုဖြစ်နေတယ်"

မိုင်ချယ်ရီဇာဟောင် - တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ၂၊ ချင်းတိုးတက်ရေးပါတီ

"ချင်းပြည်နယ်ဆိုရင် လက်ဖက်ပြည်နယ်ဆိုပြီး ပြောခဲ့ကြတာရှိတယ်လေ. မွေးမြူရေးမှာဆိုရင် နွားနောက်လိုမျိုး မွေးမြူကြမလား. ကုန်းစောင်းမှာ မြေပြိုရင်ပါမသွားအောင်လုပ်တဲ့ စိုက်ပျိုးနည်းမျိုး သုံးမလား စဉ်းစားရမယ်"

ဦးစိုးဂင်းမောင် - စိုက်ပျိုးရေးဘောဂဗေဒပညာရှင်

"ပြည်ထောင်စုက ရတဲ့ ဘတ်ဂျက်သည် ၁ ရာနှုန်းပဲရှိတယ်။ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ ဘတ်ဂျက် ၃၀ ရာနှုန်းတိုးပြီး တင်ပြထားပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေတွေ မလုံလောက်ဘူး။ အခု ၅ နှစ်တာ တည်မယ့် မူဝါဒမှာ infrastructure အတားအဆီးကို လျှော့နိုင်သမျှ လျှော့ချသွားမယ်။"

ဆလိုင်းအိုက်ဖက်ခင် - စည်ပင်သာယာရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့်စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီး
(ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)

"မိဘများအနေနဲ့ စီးပွားရေးကို စိတ်ချလက်ချလုပ်ပါ. ကလေးတွေရဲ့ ပညာရေးကို နိုင်ငံတော်က တာဝန်ယူပါတယ်ခင်များ ဆိုတာမျိုးဖြစ်စေချင်တယ်။ အခုက မိဘတွေက စားဖို့သောက်ဖို့လည်းရှာရ ကလေးတွေ ပညာရေးစရိတ်လည်း ပူပန်ရဖြစ်နေတယ်"

ဦးမျိုးမင်းအောင် - မြန်မာနိုင်ငံဆရာများအဖွဲ့ချုပ်(ကလေး)